

भारत आणि चीनच्या विशेष प्रतिनिधींची 23वी बैठक

18 डिसेंबर 2024

भारत आणि चीनच्या विशेष प्रतिनिधींची (SRs) 23वी बैठक बीजिंग मध्ये 18 डिसेंबर 2024 रोजी पार पडली. भारताचे विशेष प्रतिनिधी म्हणून राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार श्री. अजित डोवाल आणि चीनचे विशेष प्रतिनिधी म्हणून चीन कम्युनिस्ट पार्टीच्या (CPC) मध्यवर्ती समितीचे पॉलिटिकल ब्यूरो आणि परराष्ट्र मंत्री वाँग यी सहभागी झाले होते.

2. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि राष्ट्राध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्यामधील कडक ज्ञान येथे पार पडलेल्या अलीकडील बैठकीदरम्यान घेतलेल्या निर्णयाची पार्श्वभूमी विशेष प्रतिनिधींच्या भेटीला होती. कडक ज्ञान भेटीत दोन्ही देशांच्या नेत्यांनी सीमा भागात शांतता आणि स्थैर्य प्रस्थापित करण्यासाठी आवश्यक पावले उचलण्याची आणि सीमा प्रश्नावर योग्य, संयुक्तिक आणि उभयपक्षी मान्य होईल असा तोडगा काढण्यासाठी चर्चेची गरज व्यक्त केली होती.

3. सीमाप्रश्नाच्या निराकरणासाठी योग्य, संयुक्तिक आणि उभयपक्षी मान्य होईल असे फ्रेमवर्क शोधताना एकूण द्विपक्षीय संबंधांचा राजकीय दृष्टीकोन राखण्याच्या महत्वाचा विशेष प्रतिनिधींनी पुनरुच्चार केला आणि या प्रक्रियेत अधिक चैतन्य निर्माण करण्याचा संकल्प केला.

4. भारत-चीन सीमेच्या पश्चिम सेक्टरमध्ये वर्ष 2020 मध्ये निर्माण झालेल्या तणावपूर्ण स्थितीनंतर विशेष प्रतिनिधींची पार पडलेली पहिलीच बैठक होती. विशेष प्रतिनिधींनी अलीकडील ऑक्टोबर 2024 च्या सैन्य माघारी कराराच्या अंमलबजावणी करिता सकारात्मकता दर्शविली आहे. ज्यामुळे संबंधित भागांत पुन्हा गस्त आणि चराई कामे पूर्ववत होण्यास गती मिळेल.

5. दोन्ही विशेष प्रतिनिधींनी भारत-चीनच्या द्विपक्षीय संबंधांना बळकटी देण्यासाठी सीमा भागात शांतता आणि स्थैर्य प्रस्थापित असण्याचे महत्व अधोरेखित केले. सीमेवरील समस्यांमुळे द्विपक्षीय संबंधांचा सामान्य विकास रोखला जाऊ नये म्हणून जमिनीवर शांततापूर्ण परिस्थिती सुनिश्चित करण्याच्या गरजेवर त्यांनी भर दिला. 2020 च्या घटनांमधून मिळालेल्या धड्यांचा आधार घेत त्यांनी सीमेवर शांतता आणि स्थैर्य राखण्यासाठी आणि प्रभावी सीमा व्यवस्थापन लागू करण्यासाठी विविध उपायांवर चर्चा केली. त्यांनी या उद्देशासाठी संबंधित राजनैतिक आणि लष्करी यंत्रणांचा वापर, समन्वय आणि मार्गदर्शन करण्याचे ठरविले.

6. विशेष प्रतिनिधींनी परस्पर हिताच्या द्विपक्षीय, प्रादेशिक आणि जागतिक मुद्द्यांवर विचारविनिमय केला. त्यांनी क्रॉस-बॉर्डर सहकार्य आणि देवाणघेवाण यासह कैलास मानसरोवर यात्रा पुन्हा सुरू करणे, सीमापार नद्यांवर डाटा सामायिक करणे आणि सीमा व्यापारासाठी सकारात्मक दिशा दिली. प्रादेशिक आणि जागतिक शांतता आणि समृद्धीसाठी भारत-चीन संबंध स्थिर, अंदाजयोग्य आणि सौहार्दपूर्ण असण्यावर त्यांनी सहमती दर्शवली.

7. NSA ने चीनच्या पीपल्स रिपब्लिकचे उपराष्ट्राध्यक्ष महामहिम श्री. हान झेंग यांची भेट घेतली.

8. NSA ने श्री. वाँग यी यांना विशेष प्रतिनिधींच्या बैठकीची पुढील फेरी आयोजित करण्यासाठी परस्पर सोयीस्कर तारखेला भारत भेटीसाठी आमंत्रित केले.

नवी दिल्ली

18 डिसेंबर 2024